

Aan het College van B&W van Groningen

Betreft: reactie op ontwerp-Omgevingsvisie

Noordlaren/Onnen, 3-11-2021

Geachte College,

De Stichting Landelijk Gebied Haren geeft hierbij haar reactie op de ontwerp-Omgevingsvisie.

Wij zijn blij dat u de hoofdpunten uit onze bijdrage aan de Omgevingsvisie [Kracht van Contrast](#) en onze presentatie aan wethouder Van de Schaaf en Broeksma op 5 maart heeft overgenomen. Wij zijn het in grote lijnen eens met de keuzes en opgaven zoals verwoord in het ontwerp.

Wij zijn echter niet gerust gesteld dat het behoud en de versterking van de ruimtelijke kwaliteiten van het landelijk gebied voldoende zijn geborgd. We dringen erop aan dit als één van de opgaven expliciet te benoemen en uit te werken in de Omgevingsvisie.

In hoofdstuk 3 schrijft u: *“De (groeïende) gemeente blijft leefbaar”*. Dat is wat ons betreft te vaag. De Omgevingsvisie moet concreet antwoord geven op de vraag hoe dat kan worden bereikt. Er zijn diverse actuele aanknopingspunten om - op het niveau van de Omgevingsvisie- de leefbaarheid te bevorderen. Wij werken dit uit in enkele punten:

- Onvoldoende komt in de ontwerp-Omgevingsvisie tot uitdrukking dat de nieuwe gemeente Groningen nu ook bestaat uit een groot aantal dorpen en een groot landelijk gebied. De gemeente is twee maal zo groot geworden en heeft er honderd km² landelijk gebied bij gekregen. De vijf belangrijkste opgaven en de uitgangspunten zijn echter niet gewijzigd ten opzichte van de Next City, die alleen over de stad gingen. Onvoldoende zijn de nieuwe kwaliteiten en kansen in beeld gebracht en benut zoals bijvoorbeeld die van het Nationaal Park Drentsche Aa.
- Groningen zou er trots op moeten zijn dat een flink deel van het grondgebied in het Nationaal Park Drentsche Aa ligt. In de ontwerp-Omgevingsvisie komen de unieke kwaliteiten van het Nationaal Park, de gecoördineerde en gebiedsgerichte aanpak en de filosofie (de ‘verbrede doelstelling’) helaas niet aan de orde: een gemiste kans.
Het derde Beheer-, Inrichtings- en Ontwikkelingsplan (BIO-plan) voor het Nationaal Park Drentsche Aa biedt tal van aanknopingspunten voor samenwerking, doorontwikkeling en investeringen in het Park met name ook in de benedenloop in de gemeente Groningen. In de Omgevingsvisie is een paragraaf over de unieke kwaliteiten en de kansen die het park biedt onmisbaar.
- In hoofdstuk 4 ‘Gebiedsontwikkelingen onder 4.2.4 Gebied Haren’ verdient de natuur een prominentere plaats. Driekwart van de voormalige gemeente Haren is natuur en/of landelijk gebied. Behoud en versterking van de kwaliteiten van deze gebieden vragen om meer beleid dan ‘het bevorderen van de vrijetijdseconomie’.
- Wij zijn er nog niet gerust op dat de ‘kracht van het contrast’ (blz. 25) tussen stad en landelijk gebied voldoende wordt geborgd en benut voor het verbeteren van het leefklimaat. De verdichtingsstrategie waar Groningen voor kiest kan alleen succesvol zijn en samengaan met een goede leefklimaat als de inwoners op korte afstand te voet en op de fiets in het landelijk gebied

‘op adem kunnen komen’. Meer inzet is gewenst voor het verkleinen van de maaswijdte van het netwerk voor mens en dier zoals wandel- en fietspaden en faunapassages. Ontwerp en inrichting van de overgangen (de randen) van de stad en de dorpen naar het landelijk gebied vragen meer zorgvuldigheid. Het slechten/overbruggen van de vele (infrastructurele) barrières vraagt om meer concrete maatregelen.

- Expliciet moet worden gemaakt dat de beekdalen worden gevrijwaard van verdichting met bebouwing en andere ruimtelijke elementen zoals bossen, hoogspanningsmasten, etc..
- Omdat het faciliteren van de groei voorop staat in deze ontwerp-visie, dreigt het gevaar dat de kwaliteiten van het landelijk gebied eroderen door de stedelijke druk. Er wordt geen antwoord gegeven op verrommeling en sluipende verstedelijking van het landelijk gebied, onder meer door schaalvergroting (en vormgeving) van woningen, bedrijfsgebouwen en infrastructuur. Striktere (bouw)regelgeving en verscherpt welstandsbeleid voor bebouwing in het landelijk gebied zouden hier antwoord op kunnen geven.
- Ook op de kaarten zou het unieke contrast tussen compacte stad en parkachtig landelijk gebied sterker naar voren moeten komen.
- De cultuurhistorische waarden nog onvoldoende geborgd. Het is een groot gemis dat de Cultuurhistorische Waardenkaart (CWK) niet beschikbaar is, omdat die kaart een belangrijke basis zou moeten zijn voor de Omgevingsvisie. Zo is de bescherming van de essen en open beekdalen onvoldoende geborgd. Deels zou de CWK hierin kunnen voorzien. Maar dat biedt op zichzelf onvoldoende bescherming. Het landschappelijk en cultuurhistorisch belang van de essen en beekdalen moet verankerd worden in de Omgevingsvisie.
- De SLGH is blij dat de drie ecologische verbindingzones uit het Landschapontwikkelingsplan (LOP) 2005 van de gemeente Haren op de kaart staan:
  - De meeste zuidelijke verbindingzone door de Besloten Venen is goed ingericht. Nu nog de andere twee.
  - Voor het gehele gebied tussen Groningen Zuid en Haren zou eerst een landschapsinrichtingsplan moeten worden opgesteld. Dus niet allen voor “het gebied ten oosten van Haren (De Vork- Mikkelhorst” blz. 48). In dit inrichtingsplan moet een evenwicht worden gevonden tussen de verschillende functie die met elkaar concurreren zoals landbouw, woningbouw, infrastructuur, recreatie, natuurontwikkeling, etc. Aan de voortdurende onzekerheid voor de landbouwbedrijven op de west en oostflank van de Hondsrug ter hoogte van het ‘tussengebied’ moet een einde komen.
  - De ecologische verbindingzone over de Hondsrug ten zuiden van het dorp Haren moet verder worden uitgewerkt. Daarbij moet worden overwogen dat ligging van de zone over de Onneresch meer kansen biedt om de diverse NNN gebieden met elkaar te verbinden en waar mogelijk uit te breiden.

Wij hopen dat bovenstaande opmerkingen kunnen bijdragen aan een Omgevingsplan waarin alle inwoners zich kunnen herkennen. We hopen dat er recht wordt gedaan aan de unieke ruimtelijke, sociale, cultuurhistorische en landschappelijke diversiteit van de gemeente. Dat laatste kan ook worden ondersteund door het vervangen van de vage titel van de ontwerp-Omgevingsvisie door een titel die de lading beter dekt. En met een aangepast gemeentelijk logo.

Graag bieden wij aan om een inhoudelijke bijdrage te leveren aan de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie en de nog op te stellen (deel)plannen en -visies.

Met vriendelijke groet,
Namens de Stichting Landelijk Gebied Haren
Jan Wittenberg
David van der Kellen

een plan voor ons allemaal

